

SOSYAL BİLGİLER-6

I. DÖNEM II. YAZILI SINAVI

AHMET MESUT YILMAZ ORTAOKULU

SORU 1

Aşağıda verilen metni okuyarak yorumlayınız. (10 Puan)

KONU: "KÜLTÜRÜMÜZLE YAŞIYOR VE GELİŞİYORUZ"

Anayasamızda dilimiz olan Türkçe; toprak bütünlüğü, bağımsızlık ve bayrakla eş değerde tutulmuştur. Bir millet için dil, bağımsızlığın da simgesidir. Dilini yabancı etkilerden koruyamayan milletlerin bağımsızlığı tehlikeye girer. Başka bir deyişle: "Dil birliğini kaybeden milletlerin millî birliği tehlikeye girer." Mustafa Kemal Atatürk dilimizle ilgili olarak; "Dilin millî ve zengin olması, millî duygunun gelişmesinde başlıca etkidir. Türk dili, dillerin en zenginlerindendir, yeter ki bu dil bilinçle işlensin. Ülkesini, yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarmalıdır." (Sinanoğlu, Bye Bye Türkçe, s.49)

AÇIKLAMALAR		D	Y
1.	❖ Türk milletinin dil varlığı en az bağımsızlığı kadar önem taşımaktadır.		
2.	❖ Atatürk'e göre Türk dili en zengin diller arasında yer almaktadır.		
3.	❖ Günlük konuşmalarımızda bazı kelimeleri yabancı dillerden seçmeliyiz.		
4.	❖ Ülkemizde yabancı dil öğretimi kesin olarak yasaklanmalıdır.		
5.	❖ Atatürk son cümlede; dil ile ilgili Türk milletinin yapması gerekeni vurgulamıştır.		

SORU 2

Aşağıda Orta Asya Türk devletlerine ait bilgilerdeki boşluklara uygun kelimeleri yazınız. (10 Puan)

Savaşçı	Çin Seddi	Orhun	Bilge Kağan	Karahanlılar	Kavimler Göçü	Köktürk
		Uygurlar	Asya Hun	Mani	Onluk	

TÜRKLERİN ANA YURDU

Orta Asya'da kurulan (I) ..... Devleti tarihte bilinen ilk Türk devletidir. Çinliler, Türk akınlarını durdurabilmek için (II) .....'ni yapmışlardır. Mete Han orduyu daha iyi yönetebilmek için (III) ..... sistemi kullanmıştır. Tarihte "Türk" adıyla kurulan ilk devlet (IV) ..... Devleti'dir. Türk tarihinin ilk yazılı eserleri olan (V) ..... abideleri günümüzde Moğolistan sınırları içerisinde yer almaktadır. Bu abideler (VI) ....., Kültigin ve Vezir Tonyukuk adına dikilmiştir. Tarihte yerleşik yaşama geçen ilk Türk devleti ise (VII) .....'dır. Çinlilerden etkilenecek (VIII) ..... dinini kabul etmişlerdir. Bu dinin et yemeyi ve insan öldürmeyi yasaklaması Türklerin (IX) ..... özelliğini kaybetmesine sebep olmuştur. Türklerin bir kısmı Çin hâkimiyetine girmemek için Batı'ya hareket etmeye başladı. M.S. 375 yılında birçok devletin yer değiştirmesine sebep olan olaya (X) ..... denir.

SORU 3

Aşağıda görselleri ve açıklamaları verilen Türk şahsiyetlerinin adlarını yazınız. (5 Puan)

İlk Türkçe sözlük
"Divan-ı Lügatit"
Türk adlı eserin
sahibiyim.

Mutluluk veren
bilgi anlamındaki
"Kutadgu Bilig"
benim eserimdir.

1071 Malazgirt
Zaferi ile
Anadolu'nun
kapılarını açtım.

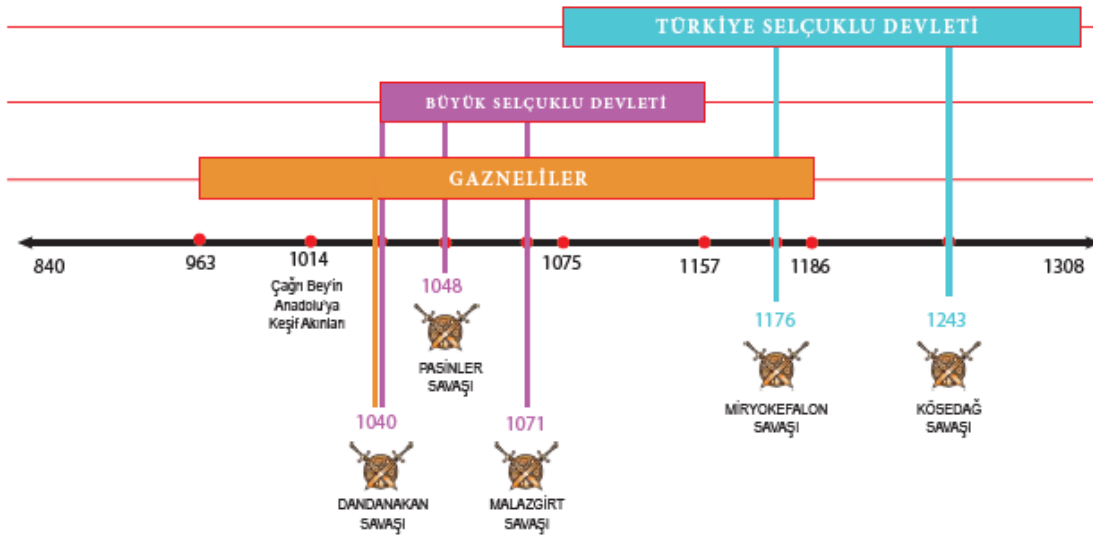
"Siyasetname" adlı
eseri yazdım.
Dönemimde birçok
medrese açtım.

Anadolu'nun
Türkleşmesi ve
İslamlaşmasında
büyük rol aldım.

SORU 4

Aşağıda kronolojik olarak verilen savaşları uygun boşluklara yazınız. (10 Puan)

.....
Anadolu'nun kapıları açıldı.

.....
Büyük Selçuklu Devleti kuruldu.

.....
Bizans'la yapılan ilk savaştır.

.....
Anadolu'nun Türk yurdu
olduğu kesinleşti.

.....
Avrupalıların
Türkleri Anadolu'dan atma
düşüncesi başarısız oldu.

SORU 5

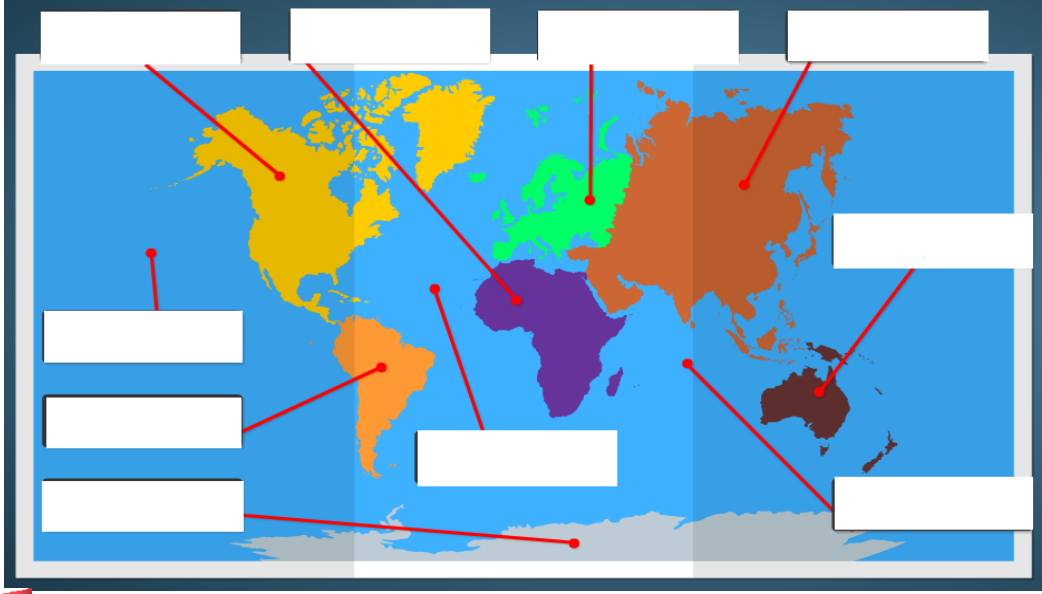
Verilen bilgiler doğru ise (D) yanlış ise (Y) harflerini yazınız. (10 Puan)

AÇIKLAMALAR

1. Ülkemiz 36°-42° Kuzey Paralelleri arasında yer alır. ( )
2. Ülkemiz 26°-45° Batı Meridyenleri arasında yer alır. ( )
3. Ülkemizin kuzeyi ile güneyi arasındaki mesafe 666 km'dir. ( )
4. Ülkemiz üç tarafı denizlerle çevrili bir yarımadadır. ( )
5. Ülkemiz doğusu ile batısı arasındaki zaman farkı 88'dk'dır. ( )

SORU 6

Aşağıdaki haritada bulunan boşluklara uygun kelimeleri yazınız. (10 Puan)

- ☒ ATLAS OKYANUSU
- ☒ OKYANUSYA
- ☒ ASYA
- ☒ AVRUPA
- ☒ ANTARKTİKA
- ☒ AFRIKA
- ☒ G. AMERİKA
- ☒ K. AMERİKA
- ☒ BÜYÜK OKYANUS
- ☒ HİNT OKYANUSU

SORU 7

Aşağıdaki iklim haritasına bakarak verilen açıklamaların hangisine ait olduğunu yazınız. (8 Puan)

Yazlar sıcak ve kurak, kışlar ılık ve yağışlıdır. Kar yağışı ve don olayı çok az görülür. Bitki örtüsü makidir. Yani iğne yapraklı ve kısa boylu ağaçlardır.

Her mevsim yağışlıdır. Denizin etkisine bağlı olarak yazlar ılık, kışlar az soğuk geçer. Doğal bitki örtüsü ormandır.

SORU 8

Aşağıdaki açıklamaları okuyunuz. Verilen boşluklara uygun iklim tiplerini yazınız. (12 Puan)

Bu iklimde toprak devamlı donmuş hâlde olduğundan bitki örtüsü yoktur. Aynı zamanda tarım ürünleri yetiştirilemez.
Avcılık ve balıkçılık insanların önemli geçim kaynağıdır.

Yıl boyu ortalama sıcaklık 27°C dir. Her mevsim bol yağış alır. Kakao, kauçuk, muz önemli tarım ürünleri arsında yer alır. Brezilya ve Singapur gibi ülkelerde görülmektedir.

Yazları sıcak ve kurak, kışları ılık ve yağışlıdır. Zeytin ve turuncgil yetiştirmeye uygun hava koşullarına sahiptir. Yaz turizmi bu iklimde gelişmiştir.

Hindistan, Bangladeş, Japonya, Çin gibi ülkelerde görülür. Çay ve pirinç üretimi önemli ekonomik faaliyettir. Aşırı yaz yağışları sel felaketine sebep olabilir.

Etrafımızda görmediğimiz ama sürekli nefes aldığımız bir hava var. Bu hava ısınmaya başladı. Havanın ısınmasıyla da, dünya ısınmaya başladı. Hasta olup da ateşimiz çıktığında kendimizi iyi hissetmeyiz, öyle değil mi? İşte dünya da şimdi kendisini iyi hissetmiyor. Hasta olup ateşimiz çıktığında buna sebep olan mikroplardan kurtulmaya çalışırız. Dünyanın da ısınmasına sebep olan nedenlerden kurtulup iyileşmesi gerekmektedir.

1) Metinde anlatılan durum aşağıdaki sosyal bilim dallarından hangisinin çalışma alanına girmektedir?

- A) Coğrafya B) Tarih C) Tıp D) Psikoloji

● Bilim ve sanat dallarında ortaya çıkan yeni kavramların Türkçe karşılıklarını bulmaktır.

● Türkçeyi yabancı kelimelerin boyunduruğundan kurtarmaktır.

2) Sözü edilen amaçları gerçekleştirmek için Atatürk tarafından kurulan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk Tarih Kurumu
B) Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
C) Türk Dil Kurumu
D) Maden Tetkik Arama

Hücrelerin hasar gören DNA'ları nasıl onardığını ve genetik bilgisini koruduğunu haritalandıran araştırmaları sayesinde 2015 Nobel Kimya Ödülü'nü kazanmış Türk bilim insanıdır.

DNA onarımı, hücre dizilimi, kanser tedavisi ve "biyolojik saat" üzerinde çalışmalar yapmıştır.

3) Yukarıda hakkında bilgi verilen Türk bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hulusi Behçet
B) Aziz Sancar
C) Gazi Yaşargil
D) Cahit Arf

Sosyal Bilgiler dersinden proje ödevi alan Belenay, ödevini **"Bilimsel araştırma basamakları"**na uygun şekilde hazırlamak istemektedir.

Araştırma konusu **"Türkiye'de iklimin tarım üzerine etkisi var mıdır?"** şeklinde belirlemiştir.

4) Belenay bundan sonraki süreçte hangisini yapmalıdır?

- A) Kaynakça ve dip not hazırlamalıdır.
B) Kütüphane ve internetten bilgi toplamalıdır.
C) Topladığı bilgileri sınıflandırmalıdır.
D) Konu ile ilgili varsayım (hipotez) oluşturmalıdır.

Türkiye'de son yıllarda yapılan telif ve patent başvurusu sayısı hızla artmakta. Tüketiciler de tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri sayesinde orijinal ürün kullanmaya dikkat etmektedir.

5) Buna göre bir ürünün orijinalini kullanmak;

I- Eser sahibinin emeğine saygı duyulmasını sağlamak,

II- Devlete verilecek verginin kaçırılmasını önlemek,

III- Nitelikli ve kaliteli ürünlerin ortaya çıkmasını sağlamak,

gibi durumlardan hangisi ya da hangilerinin oluşmasını sağlamaktadır?

- A) I ve II B) II- III C) Yalnız III D) I-II-III

**SINAV BİTTİ. LÜTFEN
CEVAPLARINIZI
KONTROL EDİNİZ...**

8.
Sınıf

FEN LİSELERİNE HAZIRLIK

TANESİ

YENİ NESİL

T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK SORU BANKASI

Harita Okuma
ve Yorumlama

DÜŞÜN
ANLA
ÇÖZ

Tablo ve Grafik
Yorumlama

TARİHİN
ALTIN
SORULARI

Analiz
Sentez

Görsel
Okuma

Ahmet Kartal
Mustafa Petek

Sözel Mantık ve
Muhakeme

Çıkarımda
Bulunma

NARTEST

